

Vážení členové naší Společnosti,

držíte ve svých rukou již devátý Zpravodaj ČSPŽP (č. 3/2025), který vychází na počátku léta roku 2025 a kterým pokračujeme ve druhém ročníku jeho elektronického vydávání.

V letech 2025 a 2026 si společně připomeneme a oslavíme výročí čtvrtstoletí existence naší Společnosti, stejně jako si Rada vědeckých společností při AV ČR, kde jsme již mnoho let aktivními členy, připomene 35 let existence své. Brzy Vám asi pošleme i jubilejní Výročenku RVS v elektronické verzi.

K 1. červenci 2025 vzniká na jižní Moravě na hranicích s Rakouskem a Slovenskem nová CHKO Soutok (Moravy a Dyje). Rozsáhlá lužní krajina zvaná taky „Moravská Amazonie“ si ochranu jistě zaslouží. Bohužel však z důvodů politické řevnivosti a nekončících obstrukcí opozice asi již nebudou projednány návrhy na změny některých zákonů, takže asi nebude vyhlášen NP Křivoklátsko, zavedeno zálohování PET lahví a hliníkových plechovek ani řešeny otázky myslivosti a další věci. Tak snad až ve složení nové Poslanecké sněmovny, bude-li tato vůbec „namíchána“ nějak příznivě k ochraně přírody a životního prostředí, budou tyto problémy dořešeny.

Velmi znepokojivý je pak zahraniční vývoj. Máme dva otevřené válečné konflikty – na Ukrajině s Ruskem a v Izraeli a v Íránu. Nechceme zde hodnotit otázky politické, vojenské ani bezpečnostní, ale z hlediska ochrany životního prostředí jsou jistě tisíce výbuchů a požárů opravdovou katastrofou, a to zdaleka nikoli jen regionální. Umocněno protiekologickou politikou amerického prezidenta Donalda Trumpa pak jde o nejvíce nepříznivý vývoj za řadu dekad, a to navíc v době, kdy v ochraně klimatu ani biodiverzity nemáme vůbec času nazbyt.

Od září 2025 uvažujeme o zahájení přednášek (a diskusí) českých i zahraničních přednášejících na aktuální environmentálně právní témata, které by probíhaly online vždy v pravidelnou dobu. Již nyní nám můžete posílat Vaše nápady na vhodné přednášející a témata.

Jako vždy Vám přinášíme i celou řadu právních a environmentálních aktualit, odkazů, podnětů a judikátů.

S přáním všeho dobrého do léta roku 2025, hlavně přiměřeně veder a dost vláhy

Prof. JUDr. Milan DAMOHORSKÝ, DrSc.
předseda

JUDr. Jakub KANICKÝ
tajemník

Soutěž o Cenu Zdeňka Madara 2025

Vážené členky, vážení členové,

v návaznosti na Plán činnosti pro rok 2025 rozhodlo Představenstvo České společnosti pro právo životního prostředí na svém zasedání konaném dne 28. května 2025 o vyhlášení 2. ročníku soutěže o Cenu Zdeňka Madara. V návaznosti na loňský úspěšný pilotní ročník bychom Vám rádi předali informace o 2. ročníku soutěže a požádali Vás o nominace soutěžních prací.

SOUTĚŽNÍ KATEGORIE: Soutěž o Cenu Zdeňka Madara je pro rok 2025 vyhlášena pouze v kategorii bakalářských, diplomových a disertačních prací zabývajících se právem životního prostředí a úspěšně obhájených v letech 2024 a 2025 na některé z právnických fakult v České republice.

PŘIHLAŠOVÁNÍ: Přihlásit svou úspěšně obhájenou bakalářskou, diplomovou či disertační práci do soutěže mohou sami autoři nebo vedoucí, školitelé či oponenti soutěžní práce nebo členové České společnosti pro právo životního prostředí, a to nejpozději **do 17. října 2025 23:59:59 SEČ** prostřednictvím webového formuláře na adrese Společnosti: <https://www.cspzp.com/cena-zdenka-madara/prihlaska/>.

Prostřednictvím webového formuláře přihlášky je třeba ve stanoveném termínu (do 17. 10. 2025) zaslat také elektronickou verzi soutěžní práce a elektronickou verzi všech posudků k soutěžní práci (posudky vedoucího práce i oponenta či oponentů). Tyto potřebné soubory lze nahrát přímo do webového formuláře přihlášky (v případě technických obtíží prosím odešlete formulář přihlášky

bez souborů a soubory zašlete dodatečně e-mailem na eva.balounova@ilaw.cas.cz). Náležitosti přihlášky tedy jsou: vyplněný přihlašovací formulář, elektronická verze soutěžní práce, elektronická verze všech posudků soutěžní práce, souhlas autora soutěžní práce s přihláškou do soutěže, pokud práci přihlašuje do soutěže osoba odlišná od autora.

HODNOCENÍ: Soutěžní práce bude hodnotit komise ve složení:

- Prof. JUDr. Milan Damohorský, DrSc. (PF UK Praha, předseda ČSPŽP), předseda komise
- doc. JUDr. Jakub Hanák, Ph.D. (PrF MUNI Brno)
- JUDr. Veronika Tomoszková, Ph.D. (PF UP Olomouc)
- JUDr. Eva Balounová, Ph. D., LL.M. (Ústav státu a práva AV ČR)
- JUDr. Jiří Zicha, Ph.D. (UTB Zlín)

Komise bude soutěžní práce hodnotit na základě jejich kvality posuzované dle níže uvedených hodnotících kritérií a také na základě výsledků **ústního kola soutěže**, které se uskuteční online **21. listopadu 2025**. V ústním kole dostanou soutěžící příležitost stručně prezentovat závěry své práce a reagovat na dotazy členů komise. Hodnotícími kritérii pro soutěžní práce jsou: 1) originalita a inovativní přístup, 2) teoretický přínos a praktická využitelnost, 3) metodologická správnost a 4) stylistická a formální úroveň. **Slavnostní vyhlášení laureátů 2. ročníku proběhne 17. dubna 2026 v Praze.**

BLIŽŠÍ INFORMACE: Pokud jste autory práce, která by mohla být do soutěže přihlášena, nebo jste takovou práci vedli či oponovali, budeme Vám vděční, pokud ji do soutěže přihlásíte. Bude-li soutěžní práci přihlašovat někdo jiný než autor/ka (např. vedoucí práce), je třeba k formuláři přihlášky přiložit také souhlas autora/ky soutěžní práce s přihláškou do soutěže (volnou formou, např. kopie e-mailu se souhlasem autora nebo podepsaný a naskenovaný listinný souhlas autora/ky).

V případě jakýchkoli dotazů k soutěži se neváhejte obrátit na organizační tým soutěže nebo přímo na členky a členy Představenstva České společnosti pro právo životního prostředí.

Organizační tým soutěže:

- JUDr. Eva Balounová, Ph.D., LL.M.: eva.balounova@ilaw.cas.cz
- JUDr. Veronika Tomoszková, Ph.D.: veronika.tomoszkova@upol.cz
- JUDr. Jakub Kanický: kanickyj@prf.cuni.cz (technická organizace)

Stane se

26. ročník česko-polsko-slovenské konference

Ve dnech **3. až 5. září 2025** se na půdě **Právnické fakulty Masarykovy univerzity** v Brně uskuteční již 26. ročník tradiční česko-polsko-slovenské konference o ochraně životního prostředí. Všichni jsou srdečně zváni.

Tématem letošního ročníku konference je **Resource Independence in Central Europe**. Primárním jednacím jazykem konference je angličtina.

Podtématy konference jsou:

- Legal Frameworks for Strategic Resource Management
- Environmental Law Aspects of Resource Extraction
- Circular Economy Legislation
- Cross-Border Resource Management in Central Europe
- Energy Law and Resource Independence
- International Trade Law and Resource Security
- Legal Challenges in Transitioning to Sustainable Resource Management
- Regulatory Approaches to New Technologies in Resource Management
- Comparative Analysis of Resource Legislation
- Legal Liability and Enforcement in Resource Management

[Více informací naleznete zde.](#)

Bratislavské právnické fórum 2025

Právnická fakulta Univerzity Komenského v Bratislavě pořádá 11. ročník mezinárodní vědecké konference „**Bratislavské právnické fórum 2025**“, která se uskuteční ve dnech **17.–19. září 2025 (středa až pátek)** v prostorách Právnické fakulty UK v Bratislavě.

Hlavním tématem plenárního zasedání bude **Digitalizace práva a bezpečnost v digitálním prostředí**.

Konference si klade za cíl vytvořit otevřenou platformu pro odbornou výměnu názorů mezi zástupci právní praxe a akademické obce. V tomto duchu bude program konference rozdělen na plenární zasedání a odborné sekce zaměřené

na specifická právní témata. Zároveň si konference klade za cíl posílit mezinárodní vědeckou spolupráci a podpořit formulaci nových výzkumných poznatků.

Tématem sekce environmentálního a klimatického práva bude **Moderní (včetně právních) nástroje pro sledování, odhalování a vyvozování odpovědnosti za škody na životním prostředí**. Jednacím jazykem sekce je angličtina. Garanti sekce: prof. JUDr. Mária Srebalová, PhD., JUDr. Matúš Michalovič, PhD.

Tato sekce se zaměřuje na nástroje, které umožňují efektivní ochranu životního prostředí a jeho jednotlivých složek. Vítány jsou příspěvky zabývající se využitím moderních technologií, jako jsou informační systémy, big data, dálkový průzkum Země (*remote sensing*) či analytické přístroje pro monitorování, odhalování nebo hodnocení negativních dopadů lidské činnosti na životní prostředí. Zároveň uvítáme příspěvky, které se věnují inovativním právním nástrojům napomáhajícím účinnějšímu vyvozování odpovědnosti v této oblasti práva. Sekce je věnována nejen technickým, ale i právním prostředkům, které usnadňují výkon dohledu a proces vyvozování odpovědnosti v oblasti ochrany životního prostředí.

Registrace je možná do **31. srpna 2025**.

[Více informací naleznete zde.](#)

Rakouské Dny práva životního prostředí 2025

Tradiční rakouské Dny práva životního prostředí (*Umweltrechtstage*), letos s tématem **Standort und überragendes öffentliches Interesse** se budou konat **17. až 18. září 2025** na Johannes Kepler Universität Linz.

[Pro více informací sledujte aktuality Institut für Umweltrecht.](#)

Právní aspekty udržitelného rozvoje: aktuální trendy a budoucí výzvy

Ve dnech 9. až 10. října 2025 pořádá Právnická fakulta Univerzity Karlovy odbornou konferenci s tématem **Právní aspekty udržitelného rozvoje: aktuální trendy a budoucí výzvy**.

Akce je určena především akademikům a doktorandům právnických oborů a nabídne prostor k mezioborové diskusi nad aktuálními výzvami i příležitostmi v oblasti udržitelnosti a podnikání.

Hlavní tematické okruhy:

- Energetika a udržitelný rozvoj
- Udržitelné využívání území a přírodních zdrojů
- Udržitelnost jako součást corporate governance
- Právní aspekty udržitelnosti v dodavatelských řetězcích
- Financování udržitelnosti a odpovědné investování

Registrace je otevřena do 15. července 2025 prostřednictvím [online formuláře na webu konference](#).

Stalo se

Konference Evropský soud pro lidská práva a klimatická změna

Dne 10. dubna 2025 proběhla ve Velké aule Karla Engliša PF MUNI odborná konference, která se věnovala problematice změny klimatu v kontextu rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva (ESLP). Konference byla pořádána katedrou ústavního práva a politologie PF MUNI a záštitu nad ní převzala soudkyně ESLP Kateřina Šimáčková, která si vzala i úvodní obsahové slovo na setkání. Následně byla konference rozdělena na tři na sebe navazující panely, v kterých byla problematika reflektována z různých odborných pozic zástupci akademicko-vědecké sféry, zástupci moci soudní a advokátního stavu, či zástupci státní správy. Tématem byla v nejširším možném rozměru změna klimatu přes ESLP, k čemuž bylo v rámci tří obsahových panelů nejčastěji přistupováno přes současný judikaturní stav věci s přihlédnutím k problematikým bodům jako otázky časové a teritoriální jurisdikce lidských práv ve vztahu ke změně klimatu, standingu před ESLP, limitům vnitrostátní soudní moci rozhodnout na základě dnes platných předpisů či taktéž tématům budoucích generací a aktivismu. Velmi pozitivně bylo možné reflektovat, že kromě vysoké odbornosti v jednotlivých panelech byli taktéž zastoupeni juniorní vědci (doktorandi) z akademické sféry, kteří do debaty přinášeli pohled nejen mladší generace vědecké komunity, ale taktéž důležitý aspekt oné „budoucí generace“ k tématu změny klimatu. Konferenci je možné považovat za důležitý příspěvek české odborné veřejnosti k širší společenské diskuzi, která v rámci evropského prostoru probíhá.

Česko-rakouská studentská vědecká konference „Aktuální otázky práva životního prostředí“

Ve dnech 11. až 13. června 2025 se v nejnižše položené rakouské obci Illmitz poblíž Neziderského jezera (*Neusidler See*) konala již tradiční mezinárodní studentská vědecká konference s tématem „Aktuální otázky práva životního prostředí“. Konference vycházela z dlouholeté spolupráce mezi Katedrou práva životního prostředí Právnické fakulty Univerzity Karlovy a rakouským Institutem pro právo životního prostředí (*Institut für Umweltrecht*) Johannes Kepler Universität Linz.

Účastníci konference diskutovali nad velmi rozmanitými tématy mezinárodního, evropského, českého a rakouského práva životního prostředí v jejich vzájemných souvislostech. Zaměřili se na různé oblasti jako např. změnu klimatu včetně klimatické litigace, ochranu vod v mezinárodních vztazích, moderní přístupy k ochraně půdy, obnovu přírody a její ochranu při střetu soupeřících zájmů v kontextu udržitelného rozvoje, výroby a technologie v ochraně životního prostředí nebo udržitelnost v podnikání.

Odborný program konference byl doplněn o terénní exkurzi s průvodcem do národního parku Neziderského jezera. Tam měli účastníci možnost pozorovat místní biologicky rozmanitou stepní krajinu s rákosovými pásy a slanisky, kde se vyskytují hojné počty ptáků (včetně tenkozobce opačného), jakož i dalších

živočichů nebo různé druhy rostlin (včetně slanomilných). Účastníci se dozvěděli také praktické poznatky o ochraně přírody in situ.

Hlavní organizátorkou konference za rakouský Institut pro právo životního prostředí byla **Univ.-Prof. Dr. Erika Wagner**. České účastníky vedl **Prof. JUDr. Milan Damohorský, DrSc.** Celé konference se zúčastnil i děkan Právnické fakulty JKU Lince **Univ.-Prof. Dr. Wilhelm Bergthaler**, který též pomáhal moderovat některé bloky a tlumočit z německého do anglického jazyka.

Na konferenci zazněly tyto příspěvky:

- Prof. JUDr. Milan Damohorský, DrSc.: **Nature Restoration Law as the Possible Way of the Adaptation on the Climate Change**
- Stella Danner: **Beschleunigung von Genehmigungsverfahren für erneuerbare Energienetzinfrastruktur – Rechtliche Rahmenbedingungen**
- Mgr. Václav Brabec, MPA: **Warning: Skiers's Domain Ahead**
- Clemens Ecker: **Rechtliche Herausforderungen beim Ausbau erneuerbarer Energien am Beispiel Windkraft gegen Vogelschutz**
- JD Marvin Tador, LL.M.: **The Accidental Environmentalist**
- JUDr. Jakub Kanický: **Corporate Sustainability Due Diligence at a Crossroads: Legal Evolution and Future Outlook**
- Markus Schwarz: **Anreizsysteme und Einschränkungen bei Elektromobilität**
- Mgr. Markéta Gregorová: **Conflicting Interests of the Nile Basin States in the Context of the Climate Crisis**
- Laura Franziska Hauhart-Mitterbauer: **ReWiTech (Recycled Plastics in Food-Contact Materials)**
- JUDr. Piero Orlandin, LL.M.: **Climate Change Litigation and Human Rights: Reconfiguring State Responsibility in Landmark Decisions**
- Sophie Rutzer: **Stiefkindadoption als gleichgeschlechtliches Paar in Österreich – eine Analyse des Abstammungsrechts-Anpassungsgesetz 2023**
- Markéta Gregorová: **Addressing Light Pollution and Preserving Dark Sky Areas in the EU**
- Barbara Eschlböck: **Anforderungen an ein zeitgemäßes (Landes-) Bodenschutzgesetz**
- Helga Maria Hess: **Auswirkungen der EU-Taxonomie auf das Bauwesen in Österreich. Gibt es einen Effekt auf die Nachhaltigkeit?**
- Karl Stöhr: **Die gemeinwichtigen Anlagen**

- **Mgr. Ján Jenčo: From Elections to Extinction: A Legal Analysis of the Current Decision-making Practice of the Slovak Ministry of Environment in Human-bear Conflict Management**

Konference poskytla cenné fórum pro výměnu odborných poznatků o možných přístupech k právní regulaci v ochraně životního prostředí. Pomohla osvětlit rozdílné přístupy Česka a Rakouska v některých oblastech navzdory společnému základu v mezinárodním a evropském právu. Zároveň konference pomohla prohloubit vztahy mezi zúčastněnými akademickými pracovišti. V budoucnu se plánuje uspořádat další ročník, který naváže na ročníky předchozí.

Novinky v právu životního prostředí

Povaha výzvy vlastníkovu pozemku, aby odklidil černou skládku

Krajský soud v Ústí nad Labem se v usnesení ze dne 17. 3. 2025, č. j. 141 A 15/2025–18, zabýval povahou **výzvy obecního úřadu obce s rozšířenou působností, vydané podle § 14 odst. 4 zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech**, aby vlastník pozemku odklidil a předal nezákonně soustředěný odpad do zařízení určeného pro nakládání s odpady. Jedná se o výzvu vydávanou tehdy, kdy není možné zjistit osobu, která je za nezákonně soustředěný odpad („černou skládku“) odpovědná.

Skutkově šlo o případ, v němž Městský úřad Rumburk vyzval město Šluknov k odstranění nelegálně soustředěného odpadu – několika tisíc kusů pneumatik nacházejících se na pozemcích ve vlastnictví města Šluknov a k jejich předání do zařízení určeného k nakládání s odpady ve lhůtě 120 dnů od doručení výzvy.

Město Šluknov se proti výzvě Městského úřadu Rumburk bránilo **zásahovou žalobou** ve smyslu § 82 soudního řádu správního.

Krajský soud v Ústí nad Labem dospěl k závěru, že výzva vlastníkovu pozemku, aby odklidil černou skládku, **nemůže být nezákonným zásahem**, neboť nemůže jakkoli zasáhnout do jakéhokoli veřejného subjektivního práva (ani do majetkové sféry) žalobce.

Výzva obecního úřadu obce s rozšířenou působností totiž podle platné právní úpravy nemá za následek povinnost vlastníka pozemku nezákonně soustředěný odpad odklidit (není-li sám vlastníkem odpadu). Platná právní úprava žádnou takovou povinnost nestanovuje. K odklizení je povinen vlastník odpadu.

Marné uplynutí lhůty stanovené ve výzvě je toliko zákonným předpokladem pro možný (avšak nikoli povinný) další postup obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle § 14 odst. 5 písm. a) až c) zákona o odpadech. Po marném uplynutí lhůty dle výzvy může úřad uložit vlastníkovu pozemku správním rozhodnutím povinnost zabezpečit pozemek proti dalšímu návozu odpadu nebo může úřad zabezpečit odpad před únikem škodlivin anebo ho odklidit a předat do zařízení určeného pro nakládání s odpady. Až uplatněním těchto pravomocí by mohl vlastník pozemku být dotčen na svých právech a mohl by se proti tomu

bránit podle povahy věci správní žalobou proti rozhodnutí nebo nezákonnému zásahu.

Usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 17. 3. 2025, č. j. 141 A 15/2025-18, je dostupné zde.

Předběžná dohoda na právním rámci pro monitorování půdy

Dne 10. 4. 2025 dosáhly Rada a Evropský parlament předběžně dohody na nové směrnici [směrnice o monitorování a odolnosti půdy (**právní rámec pro monitorování půdy**), *Directive on Soil Monitoring and Resilience*], jejímž cílem je vytvořit rámec pro systematické sledování stavu půdy. Tato směrnice má posílit odolnost půdních ekosystémů a usnadnit řízení rizik souvisejících s kontaminovanými oblastmi. Zároveň stanoví základní principy pro omezování záboru půdy, se zvláštním důrazem na její zakrývání a odstraňování.

Předběžná dohoda zachovává aspirační nezávazný cíl dosáhnout do roku 2050 zdravé půdy. Tuto dohodu musí ještě oba orgány potvrdit.

Členské státy, ve spolupráci s Evropskou komisí, nejprve provedou **monitorování** stavu všech půd na svém území a následně ho **vyhodnotí**. Tento proces má umožnit orgánům v celé EU lépe koordinovat opatření, která zabrání degradaci půdy a podpoří její ochranu.

Obě instituce se shodly, že je potřeba vybudovat solidní a jednotný rámec sledování, založený na srovnatelných datech. Členské státy proto určí místa pro odběr vzorků podle jednotné metodiky EU. Součástí dohody je také postupné zavádění monitoringu specifických znečišťujících látek, jako jsou per- a polyfluorované alkylové látky (PFAS) a pesticidy.

Předběžná dohoda zachovává koncept společných **deskriptorů** půdy, tedy fyzikálních, chemických a biologických parametrů, jak je navrhla Komise. Zároveň zavádí systém tříd zdraví půdy, které vycházejí ze dvou úrovní referenčních hodnot definovaných v přístupu Rady:

- » nezávazné **udržitelné cílové hodnoty** na úrovni EU, které mají zohledňovat dlouhodobé cíle,
- » **provozní spouštěcí hodnoty**, které jsou na úrovni členských států stanoveny pro jednotlivé deskriptory půdy s cílem stanovit pořadí opatření vedoucích k dosažení zdravého stavu půdy podle priority a postupně je provádět.

Nová legislativa rovněž stanoví principy pro snižování **záboru** půdy, zejména v souvislosti s její fyzickou změnou, jako je zakrývání nebo odstranění. Tyto zásady budou muset členské státy zohlednit při plánování využití území, přičemž bude respektována jejich autonomie například v otázkách bydlení, těžby surovin, zemědělství či energetické transformace.

Tisková zpráva Rady včetně znění předběžné dohody na znění směrnice je dostupná [zde](#).

Omnibus: odložení povinností reportování a náležité péče

Evropský parlament a Rada poměrně rychle přijaly dne 14. 4. 2025 směrnici, kterou se odkládají některé nově zaváděné povinnosti podniků v oblasti udržitelnosti. Jedná se o první část balíčku Omnibus (tzv. stop the clock).

Konkrétně se odkládají povinnosti:

- » **podávání zpráv podniků o udržitelnosti** (směrnice CSRD) - podání prvních zpráv se odkládá o 2 roky, tj. velké podniky podají první zprávu v roce 2028 za rok 2027 (odklad se netýká velkých podniků z tzv. první vlny, které podávají první zprávu již v roce 2025 za rok 2024) a kótované malé a střední podniky podají první zprávu v roce 2029 za rok 2028,
- » **uplatňování náležité péče v oblasti udržitelnosti** (směrnice CSDDD) - transpoziční lhůta pro tuto směrnici a její uplatňování se odkládá o 1 rok, tj. první podniky začnou náležitou péči povinně uplatňovat od července 2028.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2025/794 ze dne 14. dubna 2025, kterou se mění směrnice (EU) 2022/2464 a (EU) 2024/1760, pokud jde o data, od nichž mají členské státy uplatňovat některé požadavky na podávání zpráv podniků o udržitelnosti a náležitou péči podniků v oblasti udržitelnosti, je dostupná [zde](#).

Zjednodušení provádění nařízení o odlesňování

Evropská komise připravila další zjednodušení a snížení administrativní zátěže, aby usnadnila provádění **nařízení o odlesňování** (2023/1115). Zveřejnila nové metodické dokumenty určené členskými státy, hospodářským subjektům a obchodníkům v souvislosti s blížícím se začátkem platnosti nařízení na konci roku 2025. Zveřejněné upřesňující informace a zjednodušení rovněž reagují na připomínky od mezinárodních partnerů.

Aktualizovaná **metodika** a odpovědi na často kladené dotazy (FAQs) mají poskytnout hospodářským subjektům, orgánům členských států EU i partnerským zemím jasnější a jednodušší pokyny, jak prokázat, že jejich produkty nepochází z oblastí spojených s odlesňováním. Oba dokumenty zohledňují připomínky od členských států, podnikatelské sféry, průmyslu i partnerských zemí. Jejich cílem je rovněž zajistit jednotné uplatňování pravidel napříč EU.

Aktualizovaná metodika přináší zejména tato zjednodušení:

- » Velké společnosti mohou při zpětném dovozu zboží, které bylo dříve na trhu EU, znovu použít stávající prohlášení o náležité péči. To znamená, že v informačním systému postačí předkládat méně informací.
- » Zplnomocněný zástupce může jménem členů skupin společností předložit prohlášení o náležité péči.
- » Společnosti budou moci předkládat prohlášení o náležité péči ročně namísto každé zásilky nebo šarže uvedených na trh EU.
- » Vyjasnění „ujištění“, že byla provedena náležitá péče, aby velké společnosti na navazujícím trhu měly prospěch ze zjednodušených povinností (nyní platí minimální zákonná povinnost shromažďovat referenční čísla prohlášení o náležité péči od svých dodavatelů a používat tyto odkazy pro svá vlastní podání v rámci systému DDS).

Kromě těchto opatření zveřejnila Komise i **návrh nařízení v přenesené pravomoci**, který je nyní pro veřejnou konzultaci. Tento návrh vyjasňuje rozsah působnosti nařízení o odlesňování a reaguje na požadavky různých subjektů ohledně konkrétních kategorií výrobků. Zároveň by měl přispět ke snížení administrativních nákladů jak pro podniky, tak pro dozorové orgány.

Komise rovněž dokončila přípravu **systému referenčního srovnávání zemí** prostřednictvím prováděcího aktu.

Díky všem těmto opatřením by se měla současná odhadovaná administrativní zátěž pro podniky snížit přibližně o 30 %.

[Tisková zpráva Evropské komise s odkazy na nové dokumenty je dostupná zde.](#)

Pracovní plán pro nařízení o ekodesignu

Evropská komise dne 16. 4. 2025 představila **pracovní plán na období 2025–2030** týkající se **nařízení o ekodesignu (2024/1781)** a **nařízení o energetických štítcích (2017/1369)**.

Plán stanovuje, na které skupiny výrobků se Komise v příštích pěti letech zaměří při stavování nových požadavků na udržitelnost a energetickou účinnost. Cílem je podpořit rozvoj výrobků, které jsou šetrnější k životnímu prostředí, snadněji opravitelné, recyklovatelné a energeticky účinné.

Mezi hlavní oblasti, které budou prioritně řešeny, patří výrobky z **oceli** a **hliníku**, **textil** (zejména oblečení), **nábytek**, **pneumatiky** a **matrace**. Výběr těchto kategorií vychází z jejich velkého potenciálu přispět k přechodu k oběhovému hospodářství.

Nově zaváděné požadavky se budou týkat dvou klíčových oblastí:

Vedle konkrétních požadavků na výrobky plánuje Komise také **horizontální opatření**, která se budou týkat obecné opravitelnosti – například u spotřební elektroniky nebo menších domácích spotřebičů. Mezi navrhovaná opatření patří zavedení skóre opravitelnosti u nejběžnějších typů výrobků a požadavky na lepší recyklovatelnost elektrických a elektronických zařízení.

Nově zaváděné požadavky na výrobky budou mít dvojí podobu:

- » **požadavky výkonnost výrobků**, jako je minimální trvanlivost, minimální energetická účinnost a účinné využívání zdrojů, dostupnost náhradních dílů nebo minimální recyklovaný obsah; a/nebo informace o výrobku, včetně klíčových vlastností výrobku, jako je uhlíková a environmentální stopa výrobku;
- » **požadavky na informace o výrobcích** budou zpřístupněny zejména prostřednictvím digitálního pasu výrobku nebo v případě výrobků s energetickými štítky prostřednictvím Evropského registru výrobků s energetickým označením (EPREL).

Výběr výrobků v plánu vznikl na základě otevřeného dialogu se zúčastněnými stranami, včetně členských států a odborné veřejnosti. Komise vycházela z podrobné technické analýzy a hodnotila především přínos jednotlivých výrobků pro klimatické, environmentální a energetické cíle EU. V rámci příprav proběhla i konzultace na fóru pro ekodesign.

[Pracovní plán 2025-2030 je dostupný zde.](#)

[Tisková zpráva Evropské komise je dostupná zde.](#)

Soud nařídil zahájit řízení o uložení opatření k nápravě u skládky sudů se styreny v Nelahozevsi

Krajský soud v Praze se v rozsudku ze dne 4. 2. 2025, č. j. 37 A 32/2024-249, zabýval skládkou sudů se styreny (styrenovými smolami) v Nelahozevsi.

Styrenové smoly v sudech na skládce jsou toxické a extrémně hořlavé ropné látky vznikající při výrobě styrenu. První chemické odpady byly na skládku navezeny v 60. letech 20. století, na konci 80. let byl prostor původní skládky zaplněn (bylo zde umístěno asi 8 500 sudů se styrenovou smolou). Tato část byla následně zahrnuta pískem za účelem vytvoření nového prostoru pro navazující skladování sudů s odpadem (byla vytvořena nová skládka). Na ní bylo ve čtyřech vrstvách uloženo přibližně 15 000 sudů. Na konci 90. let byly provedeny sanační práce spočívající v navezení zeminy na těleso skládky a její překrytí těsnicí fólií a geotextilií.

V důsledku nedokončení sanačních prací na skládce v současnosti dochází k úniku nebezpečných látek do okolí, což představuje mj. závažný zdroj ohrožení jakosti podzemních vod.

Skládka se styrenovými smolami představuje tzv. starou ekologickou zátěž. Její stav se ale značně zhoršil kvůli pochybení při sanaci skládky a vznikl havarijní stav.

Obec Nelahozeves vyzvala Krajský úřad Středočeského kraje a Českou inspekci životního prostředí, aby havarijní situaci řešily podle § 42 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona. Nikdo ale žádosti nevyhověl.

Proto následně dva vlastníci domovních studní v Nelahozevsi podali zásahovou žalobu (§ 82 s. ř. s.), neboť měli za to, že žalovaní Krajský úřad Středočeského kraje a Česká inspekce životního prostředí jsou nezahájením řízení o uložení opatření k nápravě nezákonně nečinní.

Soud nejprve navázal na judikaturu ve věci *ŽAVES* a na základě obsáhlých úvah shledal, že žalobcům svědčí **aktivní procesní legitimace** a je třeba jim v této věci umožnit přístup k soudní ochraně prostřednictvím zásahové žaloby.

Dále se soud zabýval otázkou, zda byli žalovaní nezákonně nečinní. V té souvislosti soud učinil následující závěry:

- » Předmětem řízení před soudem nebyl postup státu při odstraňování **staré ekologické zátěže** ani řešení otázky, zda skládka v Nelahozevsi je, či není starou ekologickou zátěží. Žalobci se domáhaly ochrany proti havarijnímu

úniku nebezpečných látek, který vznikl teprve po vzniku staré ekologické zátěže.

- » Existence staré ekologické zátěže nevylučuje, že v souvislosti s ní může dojít k aktuální změně situace tak, že nastane **havárie**. Na překážku v projednávané věci tedy nebylo, že v roce 2003 bylo vydáno rozhodnutí o uložení opatření vedoucích k odstranění staré ekologické zátěže podle § 42 odst. 2 vodního zákona.
- » Vodní zákon odlišuje dva typy havárií: **havárie ohrožovací** a **havárie poškozovací**. Ohrožovací havárie musí být déletrvajícím (nikoli jednorázovým) stavem, který nebyl nijak napraven. V této věci přitom bylo přinejmenším takové ohrožení prokázáno.

Soud proto žalobě vyhověl, **určil**, že se Česká inspekce životního prostředí a Krajský úřad Středočeského kraje nezahájením řízení o uložení opatření k nápravě závadného stavu spočívajícího v ohrožení vod v důsledku nedokončené sanace skládky sudů se styreny podle § 42 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb. dopouští nezákonného zásahu, a **přikázal** jim řízení zahájit do 30 dnů od právní moci rozsudku.

Vzhledem k tomu, že podle § 42 odst. 1 vodního zákona má řízení o uložení opatření k nápravě vést inspekce nebo vodoprávní úřad, soud uložil povinnost zahájit řízení oběma žalovaným. Žalovaní se na základě zásady součinnosti a vzájemné spolupráce (§ 8 odst. 2 správního řádu) musí dohodnout, kdo z nich řízení zahájí, přičemž zahájením řízení u jednoho z těchto žalovaných přirozeně povinnost druhého žalovaného řízení zahájit odpadne.

Řízení nakonec dne 3. 4. 2025 zahájila Česká inspekce životního prostředí.

[Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 4. 2. 2025, č. j. 37 A 32/2024-249, je dostupný zde.](#)

[Tisková zpráva České inspekce životního prostředí o zahájení řízení ze dne 4. 4. 2025 je dostupná zde.](#)

Waltham Abbey: vyjádření veřejnosti v rámci zjišťovacího řízení (EIA)

V rozsudku ze dne 6. března 2025, *Waltham Abbey Residents Association*, C-41/24, Soudní dvůr vyjasnil povinnosti příslušného orgánu v souvislosti s posuzováním vlivů záměru na životní prostředí (EIA). Konkrétně Soudní dvůr přiblížil, jak má příslušný orgán postupovat v případě, že obdrží v rámci *screeningu* ve zjišťovacím řízení od veřejnosti vyjádření o možných

významných vlivech záměru na životní prostředí, o nichž nemá dostatečné relevantní informace od oznamovatele záměru.

Spor se týkal posuzování vlivů záměru – výstavby 123 bytů a souvisejících prací v Ballincolligu (Irsko). Jednalo se o záměr kategorie II, který by vyžadoval posouzení vlivů na životní prostředí pouze tehdy, pokud by se tak stanovilo ve zjišťovacím řízení.

Studie a zprávy předložené oznamovatelem (investorem) záměru v procesu EIA neobsahovaly podrobnější informace o vlivech záměru na netopýry. Waltham Abbey Residents Association však po oznámení záměru v procesu EIA předložila příslušnému orgánu podání, v němž uvedla, že místo navrhovaného záměru se nachází na řece Lee v bezprostřední blízkosti biologického koridoru Lee, a připomněla skutečnost, že na témže místě byli opakovaně pozorováni netopýři, jak vyplývá ze studie populace netopýrů provedené v roce 2016. Poukázala tedy na to, že záměr může mít významný negativní vliv na populaci netopýrů, kteří jsou chráněným druhem podle směrnice o stanovištích (92/43/EHS).

Navzdory vyjádření od Waltham Abbey Residents Association příslušný orgán nevyžadoval od oznamovatele záměru žádné doplnění informací. Příslušný orgán bez dalšího uzavřel, že záměr nebude mít žádný významný vliv na životní prostředí, a proto provedení samotného posouzení vlivů nevyžadoval. Později bylo pro záměr vydáno povolení.

V rámci sporu Soudní dvůr upřesnil, jak má příslušný orgán v těchto případech postupovat:

- » Podle ustálené judikatury Soudního dvora musí být posouzení EIA provedeno, jakmile existuje pravděpodobnost nebo riziko, že dotčený záměr bude mít významný vliv na životní prostředí, a to s ohledem na zásadu obezřetnosti (předběžné opatrnosti).
- » Je povinností příslušného orgánu náležitě zohlednit všechny relevantní informace, které má k dispozici, včetně těch, jež mu byly bez vyzvání předloženy třetí stranou, pokud tyto informace obsahují objektivní skutečnosti, které mu umožní posoudit existenci rizika, že záměr by měl významný vliv na životní prostředí. Podle okolností je případně povinen také požádat oznamovatele záměru o doplnění informací.
- » V kontextu zjišťovacího řízení jsou vyžadovány dvě podmínky k tomu, aby měl příslušný orgán s ohledem na vyjádření, která mu předložila třetí strana, povinnost požádat oznamovatele o poskytnutí doplňujících informací. Zaprvé se tato vyjádření **musí týkat možných „významných“ vlivů dotčeného záměru na životní prostředí**. Zadruhé je nezbytné, aby

uvedená vyjádření byla skutečně takové povahy, že brání vyslovení závěru, podle kterého je **vyloučena jakákoli důvodná vědecká pochybnost o možném významném vlivu tohoto záměru na životní prostředí.**

Rozsudek Soudního dvora ze dne 5. března 2025, *Waltham Abbey Residents Association*, C-41/24, je dostupný [zde](#).

Je ochrana zvířat při usmrcování ochranou životního prostředí?

Nejvyšší správní soud se zabýval otázkou, zdali lze ochranu zvířat při usmrcování pojmově považovat za ochranu životního prostředí.

Tato otázka vyvstala při posuzování aktivní legitimace environmentálního spolku k podání zásahové žaloby proti postupu Státní veterinární správy při usmrcování slepic ve velkochovu infikovaném ptačí chřipkou. Spolek žalobou nebrojil proti potřebě usmrcování slepic, nýbrž proti způsobu usmrcování (proti usmrcování oxidem uhličitým v kontejnerech, do kterých byly slepice umísťovány).

Nejvyšší správní soud rekapituloval judikaturu týkající se přístupu environmentálních spolků k soudní ochraně (právo na příznivé životní prostředí podle čl. 35 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, právo namítat porušení vnitrostátního práva týkajícího se životního prostředí podle čl. 9 odst. 3 Aarhuské úmluvy). Aktivní legitimace environmentálních spolků tedy závisí mj. na výkladu pojmu „životní prostředí“.

Nejvyšší správní soud nakonec na základě rozsáhlých úvah dospěl k závěru, že ochranu zvířat při usmrcování bez dalšího nelze považovat za ochranu životního prostředí. Nejvyšší správní soud odlišil ochranu životního prostředí na straně jedné a ochranu dobrých životních podmínek zvířat (welfare) na straně druhé.

Nejvyšší správní soud mj. zdůraznil, že rozhodující není, zdali je konkrétní právní norma (regulující usmrcování zvířat) obsažena v právním předpise, který se obecně ochranou životního prostředí zabývá. Podstatné naopak je, zda konkrétní norma skutečně slouží k ochraně životního prostředí.

Podle názoru Nejvyššího správního soudu **normy upravující usmrcování zvířat zpravidla nesledují primárně zájem na ochraně životního prostředí, nýbrž zájem na dobrých životních podmínkách zvířat (welfare).**

Zvířata jsou sice složkou životního prostředí, avšak nikoli všechny právní normy týkající se zvířat jsou normami na ochranu životního prostředí. Podle Nejvyššího správního soudu aby mohlo být nakládání se zvířaty otázkou ochrany životního prostředí, musel by být identifikovatelný určitý **přesah nad rámec zájmu na ochraně konkrétních zvířecích jedinců** před nehumánním zacházením. Nepostačuje, pokud se jedná o ochranu pouze konkrétních jedinců, nýbrž se musí jednat o **ochranu zachování životaschopného druhu**. Nakládání se zvířaty může nabýt na významu z hlediska ochrany životního prostředí pouze, pokud bezprostředně vede k zásahu do dalších složek životního prostředí (např. ovzduší) či relevantním způsobem zhoršuje přírodní bohatství (dědictví) například poškozováním ekosystémů či snižováním biodiverzity (vymíráním živočišných druhů).

Ochrana zvířat před nehumánními způsoby usmrcování je tedy podle Nejvyššího správního soudu hodnotou odlišnou od ochrany životního prostředí. Usmrcování slepic v infikovaném velkochovu proto nebylo způsobilé zasáhnout do práva spolku na příznivé životní prostředí. Spolek proto nebyl aktivně legitimován k podání zásahové žaloby.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 4. 2025, č. j. 5 As 296/2024-36, je dostupný zde.

Ústavní soud k rozdílné výši poplatku za odpad pro osoby s trvalým pobytem vs. pro vlastníky

V nálezu ze dne 16. 4. 2025, sp. zn. Pl. ÚS 33/24, Ústavní soud navázal na své čtyři dřívější nálezy týkající se poskytování slevy na poplatek za obecní systém odpadového hospodářství (srov. nálezy ze dne 11. 4. 2023, sp. zn. Pl. ÚS 25/22, *Krásná Lípa*, ze dne 20. 12. 2023, sp. zn. Pl. ÚS 27/22, *Tchořovice*, ze dne 21. 2. 2024, sp. zn. Pl. ÚS 26/22, *Číměř*, a ze dne 28. 2. 2024, sp. zn. Pl. ÚS 34/23, *Vlkančice*).

Připomeňme, že poplatníky poplatku za obecní systém odpadového hospodářství jsou podle zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích:

- a) fyzická osoba přihlášená v obci (k trvalému pobytu) nebo
- b) vlastník nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášená žádná fyzická osoba a která je umístěna na území obce.

Výši poplatku za obecní systém odpadového hospodářství stanovuje obec obecně závaznou vyhláškou, a to až do částky 1 200 Kč. Zákon přitom specificky neupravuje základ ani sazbu poplatku, a tedy jeho výše se neodvíjí např. od množství vznikajícího odpadu.

Tím se liší od poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci, jehož základem může být množství odloženého odpadu v kilogramech nebo v litrech anebo kapacita soustředovacích prostředků v litrech.

Obec může pro jedno poplatkové období zavést pouze jednu z uvedených dvou variant poplatku, tj. buď poplatek za obecní systém odpadového hospodářství, nebo poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci (nebo žádný poplatek).

Zákon o místních poplatcích obcím obecně dovoluje v obecně závazné vyhlášce stanovit úlevy na poplatek, které především nesmí být diskriminační.

V nynější věci obec Hradištko (podobně jako dříve obce Krásná Lípa, Tchořovice, Číměř a Vlkančice) zavedla obecně závaznou vyhláškou poplatek za obecní systém odpadového hospodářství v částce 1 200 Kč. **Poplatníkům, kterým poplatková povinnost vznikla z důvodu přihlášení v obci, zároveň stanovila úlevu v částce 400 Kč.** Podle svého vyjádření se tím obec mj. snažila napravit faktickou nerovnost, kdy v obci v některých nemovitých věcech často i celoročně žijí několikačlenné rodiny, avšak formálně v těchto nemovitých věcech není žádná osoba přihlášená k trvalému pobytu. Množství odpadu vznikajícího v takových nemovitých věcech přitom nemusí být menší než množství odpadu vznikajícího od osob přihlášených v obci. V případě nemovitých věcí, v nichž není přihlášená žádná osoba, se však za celou nemovitou věc platí pouze jeden poplatek, zatímco kdyby ve stejné nemovité věci byly osoby přihlášeny k trvalému pobytu, platila by poplatek každá z přihlášených osob. Proto obec Hradištko poskytla úlevu pouze poplatníkům, jimž poplatková povinnost vznikla z důvodu přihlášení v obci.

Ústavní soud však shodně jako ve čtyřech výše citovaných nálezech argumentům obce nepřisvědčil a Ministerstvem vnitra napadenou část obecně závazné vyhlášky obce Hradištko, zavádějící úlevu, zrušil.

Podle Ústavního soudu tím, že obec chtěla v konečné výši poplatku úlevou zohlednit množství vznikajícího odpadu, **nepřípustně zkombinovala základní parametry dvou rozdílných poplatků za komunální odpad.** Podle zákona o místních poplatcích totiž pro jedno poplatkové období může obec zavést buď poplatek za obecní systém odpadového hospodářství (který množství vznikajícího odpadu zohlednit neumožňuje), nebo poplatek za odkládání komunálního

odpadu z nemovité věci (který zohledňuje množství odloženého odpadu, ale obec Hradištko ho nezavedla).

Ústavní soud tím potvrdil svůj dřívější právní názor vyslovený v citovaných nálezech *Krásná Lípa, Tchořovice, Číměř a Vlkančice*.

Odlišné stanovisko k výroku i odůvodnění nálezu uplatnili soudci Křestánová, Ronovská, Wintr, Zemanová a Langášek. Především přitom odkázali na svá odlišná stanoviska uplatněná k dřívějším čtyřem nálezům k této problematice. Poukazují mj. na to, že sám zákon o místních poplatcích kombinuje placení „z hlavy“ (u osob přihlášených v obci) a „z domu“ (u vlastníků nemovitých věcí) a korekci této nerovnováhy prostřednictvím úlevy pro osoby přihlášené v obci považují obecně za legitimní cíl.

Nález Ústavního soudu ze dne 16. 4. 2025, Pl. ÚS 33/24, včetně tiskové zprávy, je dostupný zde.

Samostatně povolované stavební objekty jako součást záměru EIA

Spolek Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu se domáhal účastenství v řízení o povolení 11 stavebních objektů souvisejících se stavbou dálnice D49. Nešlo o povolení stavby samotného tělesa dálnice, nýbrž o povolení stavby jiných stavebních objektů, např. protihlukových stěn nebo příjezdů k odlučovačům ropných látek.

Jádrem sporu byla otázka, zda jsou takové stavební objekty součástí záměru stavby dálnice D49, který je záměrem EIA (resp. bylo pro něj vydáno prioritní závazné stanovisko EIA), a tedy zdali řízení o vydání stavebního povolení pro uvedené stavební objekty, povolované odděleně od stavby tělesa dálnice, je navazujícím řízením ve smyslu zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, v němž je umožněna účast dotčené veřejnosti.

Podle Nejvyššího správního soudu, k němuž se spor dostal, je třeba si klást otázku, zda je nutné část záměru, byť marginální, avšak funkčně související s jeho hlavní částí, povolovat v řízení s účastí dotčené veřejnosti. Poukázal na to, že potřeba realizace stavebních objektů v této věci vznikla v souvislosti s výstavbou tělesa dálnice a bez nich nelze dálnici technicky provozovat bez negativních vlivů na životní prostředí. Protihlukové stěny a odlučovače ropných látek jsou nezbytné pro ochranu veřejného zdraví a životního prostředí.

Nejvyšší správní soud proto uzavřel, že **na jednotlivé stavební objekty nelze nahlížet izolovaně, nýbrž je třeba považovat za součást záměru stavby dálnice**, a proto řízení o povolení jejich stavby je navazujícím řízením, umožňujícím účast dotčené veřejnosti.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2025, č. j. 9 As 1/2025-56, je dostupný zde.

První rozhodčí nález podle dohody mezi EU a Spojeným královstvím se týkal rybolovu

Dne 28. 4. 2025 vydal rozhodčí soud první nález ve sporu z Dohody mezi EU a Spojeným královstvím o obchodu a spolupráci. Zajímavostí je, že spor měl v menší míře také environmentální rozměr.

Spor se týkal jednostranného zákazu rybolovu smáčkovitých (*sandeel*), který Spojené království zavedlo ve vybraných částech moře (v anglických a skotských vodách).

Evropská unie tento jednostranný zákaz napadla. Namítala zejména, že zákaz v rozporu s Úmluvou nebyl založen na nejlepších dostupných vědeckých poznatcích, nebyl přiměřený, nediskriminační a náležitě odůvodněný.

Rozhodčí soud zčásti vyhověl námitce Evropské unie stran porušení principu proporcionality. Shledal, že ve vztahu k anglickým vodám Spojené království náležitě neprovedlo vážení dotčených zájmů.

Oficiální informace k rozhodčímu sporu UK-Sandeel (The European Union v. the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland), včetně rozhodčího nálezu, jsou dostupné zde.

L. F. a ostatní proti Itálii: povinnost státu chránit základní práva dotčená provozem slévárny

Dne 6. 5. 2025 vydal Evropský soud pro lidská práva rozsudek ve věci **L. F. a ostatní proti Itálii** (stížnost č. 52854/18). Jednalo se o stížnost 153 občanů Itálie, kteří namítali, že Itálie dlouhodobě nepřijala dostatečná opatření na ochranu jejich základních práv dotčených provozem **slévárny (Fonderie Pisano) v Salernu**. Stěžovatelé byli zčásti úspěšní, neboť soud shledal, že Itálie porušila jejich základní právo na ochranu soukromého a rodinného života podle článku 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

Slévárna byla v provozu od roku 1960. Přinejmenším od roku 2006 však byla jako významný zdroj znečištění, mj. nebezpečných chemických látek včetně karcinogenních, považována za neslučitelnou s případnou rezidenční výstavbou v okolí. Územní plán z roku 2006 deklaroval cíl změnit charakter dotčeného území, slévárnu přemístit a umožnit namísto toho rezidenční výstavbu. K rezidenční výstavbě v okolí slévárny došlo, ale žádné konkrétní kroky k přemístění slévárny učiněny nebyly.

V roce 2016 zahájily příslušné orgány přezkum integrovaného povolení provozu slévárny. Navzdory různým důkazům o závažných negativních vlivech provozu slévárny na zdraví obyvatel v okolí slévárny neshledaly příslušné orgány, že by měl být provoz slévárny zastaven nebo podstatně omezen. Opakované kontroly slévárny sice odhalily řadu pochybení (včetně nedovolených úniků nebezpečných látek do okolí) a ve věci bylo i vícekrát vedeno trestní řízení, avšak ani to nevedlo k nápravě nebo výrazným sankcím.

Stěžovatelé brojili proti tomu, že Itálie **nepřijala dostatečná preventivní ani následná opatření na ochranu života a zdraví** svých obyvatel před negativními vlivy provozu slévárny. Ačkoli po roce 2006 umožnila Itálie rezidenční výstavbu v okolí slévárny, neinformovala obyvatele dostatečně o rizicích s tím spojených a nepřijala preventivní opatření k minimalizaci těchto rizik. Itálie rovněž měla pochybit tím, že účinně nereagovala na opakované stížnosti obyvatel či nevládních organizací.

Stěžovatelé namítali mj. porušení práva na život (článek 2 Úmluvy) a práva na ochranu soukromého a rodinného života (článek 8 Úmluvy). Evropský soud pro lidská práva však podobně jako v řadě dřívějších „environmentálních“ stížnostech věc posuzoval pouze prizmatem článku 8.

Soud na základě předložených důkazů dospěl k závěru, že ačkoli nebyla prokázána příčinná souvislost mezi emisemi škodlivých látek ze slévárny a konkrétními onemocněními, u obyvatel žijících v okruhu do 6 kilometrů od slévárny byly prokázány zvýšené hladiny např. těžkých kovů včetně rtuti. To postačovalo k tomu, aby soud považoval zásah do práva na ochranu soukromého a rodinného života za **dostatečně závažný**.

Dále soud připomněl, že z článku 8 Úmluvy plyne závazek států přijmout opatření k regulaci nebezpečných činností na svém území a dosáhnout **spravedlivé rovnováhy mezi soupeřícími zájmy**. Podle názoru soudu přitom Itálie této své povinnosti vzhledem k okolnostem nedostála. **Došlo tedy k porušení základního práva stěžovatelů na ochranu soukromého a rodinného života podle článku 8 Úmluvy**. Konstatování porušení tohoto práva stěžovatelů považoval soud

za přiměřené zadostiučinění za způsobenou újmu, nepřiznal jim tedy přiměřené zadostiučinění v penězích.

Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 6. 5. 2025, *L. F. a ostatní proti Itálii*, stížnost č. 52854/18, je dostupný [zde](#).

Nová pravidla pro přístup veřejnosti k právní ochraně ve věci státních podpor

Výbor pro dodržování Aarhuské úmluvy dospěl v roce 2021 k závěru, že EU porušuje **Aarhuskou úmluvu** mj. proto, že veřejnost nemá přístup k právní ochraně ve věcech **rozhodnutí o státní podpoře** přijatých podle čl. 108 odst. 2 Smlouvy o fungování EU v případě, že tato rozhodnutí porušují právní předpisy EU v oblasti životního prostředí.

Evropská komise v reakci na to dne 12. 5. 2025 přijala změny prováděcího nařízení (ES) č. 794/2004 o státní podpoře a kodexu osvědčených postupů pro oblast státní podpory.

Nová pravidla přináší zejména tyto změny:

- » Každá nevládní organizace splňující stanovená kritéria bude moci podat Evropské komisi žádost o **vnitřní přezkum** (*internal review*).
- » Předmětem žádostí o vnitřní přezkum budou moci být konečná rozhodnutí o státní podpoře, kterými se ukončuje formální vyšetřovací řízení zahájené podle čl. 108 odst. 2 Smlouvy o fungování EU konstatováním, že opatření je slučitelné s vnitřním trhem („pozitivní rozhodnutí“) nebo že může za určitých podmínek být slučitelné (dále jen „podmíněné rozhodnutí“).
- » Způsobilé nevládní organizace budou muset prokázat, že podporovaná činnost nebo některý z aspektů opatření státní podpory schválených rozhodnutím Komise, které jsou neoddělitelné spjatý s cílem podpory („**neoddělitelné spojení**“), porušují zvláštní pravidlo či pravidla práva EU v oblasti životního prostředí.
- » Výsledek vnitřního přezkumu bude dále přezkoumatelný **Soudním dvorem EU**.

Tisková zpráva Evropské komise včetně nových pravidel je dostupná [zde](#).

Nová Úmluva Rady Evropy o trestněprávní ochraně životního prostředí

Výbor ministrů Rady Evropy dne 14. 5. 2025 přijal novou **Úmluvu o trestněprávní ochraně životního prostředí** (*Convention on the Protection of the Environment through Criminal Law*).

Úmluva obsahuje řadu zajímavých hmotněprávních, procesních, jakož i institucionálních ustanovení, z nichž některé jsou obsaženy i v nové směrnici Evropské unie o trestněprávní ochraně životního prostředí (2024/1203).

Úmluva vyžaduje mj.:

- » přijmout národní strategii předcházení a potírání environmentální kriminality,
- » zajistit dostatečné prostředky a vzdělávání pro příslušné orgány, jakož i provádět sběr dat, výzkum a osvětu o environmentální kriminalitě,
- » postihovat relativně široký okruh činů proti životnímu prostředí (se zvláštním důrazem na tzv. zvláště závažné trestné činy – *particularly serious offences*),
- » náležitě brát v úvahu některé přitěžující okolnosti,
- » ukládat účinné sankce, jakož i další opatření (nápravná, zajišťovací a jiná),
- » zvážit možnost účasti dotčených osob a nevládních organizací v trestním řízení,
- » provádět účinnou mezinárodní spolupráci,
- » zajistit ochranu práv obětí, svědků a oznamovatelů.

Připomeňme, že na půdě Rady Evropy se nejedná o první úmluvu o trestněprávní ochraně životního prostředí. Již v roce 1998 byla přijata úmluva č. 172, zabývající se trestněprávní ochranou, avšak ta nikdy nevstoupila v platnost, neboť ji ratifikoval pouze jeden stát (Estonsko).

Nová Úmluva bude nyní otevřena k podpisu státům Rady Evropy i dalším státům a Evropské unii. V platnost vstoupí za podmínky, že ji ratifikuje alespoň 10 stran (z toho nejméně 8 členů Rady Evropy).

[Úmluva Rady Evropy o trestněprávní ochraně životního prostředí \(2025\) je dostupná zde.](#)

Papež požehnal základní kámen CHKO Soutok

Nově zvolený papež Lev XIV. dne 21. 5. 2025 při své první generální audienci ve Vatikánu na Svatopetrském náměstí požehnal základní kámen (desku) chráněné krajinné oblasti Soutok. Desku nechalo vyrobit Ministerstvo životního prostředí. Bude umístěna v CHKO.

Soudní spory týkající se vyhlášení CHKO Soutok

Skupina 35 poslanců ANO dne 24. 4. 2025 napadla vyhlášení CHKO Soutok u Ústavního soudu. Alena Schillerová k tomu uvedla: „CHKO Soutok považuji za dítě zeleného šílenství, které nepomáhá přírodě a naopak škodí lidem. Tedy s výjimkou těch, kteří budou profitovat na různých monitorinzích a výzkumech dávno zkoumaného.“

Vyhlášení CHKO Soutok bylo napadeno také ve správním soudnictví. Městský soud v Praze ke dni 12. 6. 2025 rozhodl o 22 správních žalobách z 30 podaných v souvislosti s vyhlásováním chráněné krajinné oblasti Soutok. Všechny žaloby přitom zamítl. Kasační stížnost byla k uvedenému datu podána ve 20 případech. O dvou již Nejvyšší správní soud rozhodl a zamítl je.

EIA musí u záměrů těžby fosilních paliv zahrnovat i emise skleníkových plynů rámce 3

Soud Evropského sdružení volného obchodu (ESVO) vydal dne 21. 5. 2025 významný rozsudek (E-18/24) ve sporu mezi **Norskem** a **Greenpeace Nordic, Nature and Youth Norway**. Případ se týkal povolení pro tři záměry **těžby ropy a zemního plynu v Severním moři**, která vydalo norské Ministerstvo energetiky.

Spolek Greenpeace napadl vydaná povolení žalobou. Namítal, že posouzení vlivů na životní prostředí (EIA), které vydání povolení předcházelo, mělo zahrnovat také posouzení emisí skleníkových plynů spojených se spalováním v budoucnu vytěžené ropy a zemního plynu prodaných třetím subjektům. Spornou právní otázkou bylo, jestli pojem "vlivy", jejichž posouzení vyžaduje směrnice o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (2011/92/EU), zahrnuje již u záměrů těžby také takové emise spojené nikoli přímo s těžbou, ale až s následným spalováním fosilních paliv třetími subjekty. Ve své podstatě tedy bylo předmětem sporu, jestli EIA měla zahrnout i **emise skleníkových plynů rámce 3** (*Scope 3*).

Soud ESVO odpověděl na spornou otázku kladně, tedy že v rámci EIA měly být posouzeny i emise skleníkových plynů spojené až se spalováním paliv třetími subjekty. Soud vyšel mj. z toho, že podle směrnice mají být posouzeny nejen přímé, ale také nepřímé vlivy záměrů. Rovněž zdůraznil, že cílem směrnice je prevence, tedy přecházet významným nepříznivým vlivům na životní prostředí. Preventivní funkci lze přitom nejúčinněji naplnit zohledněním emisí již při posuzování záměru těžby, a nikoli jen při posuzování dalších záměrů (např. zpracovatelských zařízení), protože nedojde-li k těžbě, nedojde ani ke spalování. Na překážku posouzení nepřímých emisí není podle soudu ani to, že je nelze určit zcela přesně, postačí kvalifikovaný odhad.

Připomeňme, že k podobnému závěru již dříve dospěl britský Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 20. 6. 2024 [*R (on the application of Finch on behalf of the Weald Action Group) v Surrey County Council and others, [2024] UKSC 20*].

Rozsudek Soudu Evropského sdružení volného obchodu ze dne 21. 5. 2025, *Norsko proti Greenpeace Nordic, Nature and Youth Norway*, E-18/24, je dostupný [zde](#).

Flexibilita pro snižování emisí CO₂ z automobilů

Dne 27. 5. 2025 přijala Rada Evropské unie změnu nařízení o normách CO₂ pro nové osobní automobily a dodávky (nařízení bylo dříve přijaté jako součást balíčku Fit for 55).

Pozměněné nařízení stanoví, že plnění cílů pro specifické emise výrobců automobilů pro roky 2025, 2026 a 2027 nebude posuzováno každý rok, ale na základě průměru výkonnosti každého výrobce za toto tříleté období.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2025/1214 ze dne 17. června 2025, kterým se mění nařízení (EU) 2019/631 s cílem zahrnout dodatečnou flexibilitu, pokud jde o výpočet dodržování výkonnostních norem pro emise CO₂ u nových osobních automobilů a nových lehkých užitkových vozidel ze strany výrobců na kalendářní roky 2025 až 2027, je dostupné [zde](#).

Snížení ochrany vlka podle směrnice o stanovištích

Rada EU schválila dne 5. 6. 2025 změnu směrnice o stanovištích (92/43/EHS), kterou se mění úroveň ochrany vlků z kategorie „přísně chráněný druh“ na „chráněný druh“.

Toto snížení statusu ochrany vlka navazuje na obdobnou změnu provedenou s účinností od 7. 3. 2025 v rámci mezinárodní Bernské úmluvy. Členské státy na základě této změny získají větší flexibilitu při řízení populací vlků. Budou však muset i nadále zajišťovat příznivý stav z hlediska ochrany, přičemž mohou ve vnitrostátních právních předpisech i nadále vlka řadit do kategorie přísně chráněných druhů a zavést přísnější opatření na jeho ochranu. Snížení statusu ochrany vlka v EU je podrobováno silné kritice.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2025/1237 ze dne 17. června 2025, kterou se mění směrnice Rady 92/43/EHS, pokud jde o status ochrany vlka (Canis lupus), je dostupná [zde](#).

Předběžná dohoda na novém nařízení o detergentech

Rada a Evropský parlament dosáhly dne 10. 6. 2025 předběžné dohody na novém **nařízení o detergentech a povrchově aktivních látkách**. Nová pravidla mají za cíl usnadnit uvádění těchto výrobků na jednotný evropský trh a jejich volný pohyb v rámci EU. Zároveň reflektují aktuální trendy, například inovativní výrobky, jako jsou čisticí prostředky na bázi mikroorganismů, nebo změny ve způsobu spotřeby

– například prodej detergentů na váhu či formou opětovného doplnění obalu. Nové nařízení rovněž zvyšuje požadavky na bezpečnost a dohled nad výrobky dováženými ze třetích zemí, a to zavedením povinnosti, aby výrobci mimo EU jmenovali zplnomocněného zástupce odpovědného za dodržování legislativy a komunikaci s příslušnými úřady.

Evropská komise bude nařízením zmocněna zavést nové požadavky na zlepšení **biologické rozložitelnosti povrchově aktivních látek**, a to především ve vodorozpuštěných obalech kapslí.

Zároveň bude moci posoudit, zda je vhodné stanovit biodegradační kritéria i pro jiné organické látky obsažené v detergentech ve vyšších koncentracích (tj. alespoň 10 % hmotnosti bez započtení vody). Součástí nařízení je i ustanovení o přezkumu, které umožňuje do budoucna zvážit další snížení těchto limitů.

Nařízení rovněž ukládá Komisi, aby prozkoumala, zda by bylo možné snížit množství **fosforu** v detergentech bez negativního dopadu na jejich účinnost. Komise má především posoudit, zda by nižší obsah fosforu nezpůsobil potřebu použít větší množství prostředku, což by mohlo zvýšit environmentální zátěž (například větším množstvím vody nebo delším praním). Na základě výsledků může Komise navrhnout další legislativní změny.

Konečně nařízení potvrzuje stávající **zákaz testování** detergentů a povrchově aktivních látek **na zvířatech**, jak je stanoveno v nařízení REACH. Na trhu EU budou nadále povoleny zásadně pouze výrobky, které byly vyvinuty bez použití testů na zvířatech. Výjimky budou možné pouze ve zcela výjimečných případech, kdy je testování na zvířatech nezbytné k ověření nezaměnitelné a klíčové složky.

Předběžnou dohodu nyní musí formálně schválit jak Rada EU, tak Evropský parlament.

[Tisková zpráva Rady je dostupná zde.](#)

Francouzský Senát schválil nová pravidla proti rychlé módě

Francouzský Senát drtivou většinou (337:1) schválil návrh nového zákona zaměřeného na regulaci fast a ultra-fast fashion – tedy extrémně levné a rychle vyráběné módy. Cílem právního předpisu je omezit negativní dopady tohoto modelu na životní prostředí a domácí ekonomiku. Nejvíce se návrh zaměřuje na čínské platformy jako Shein a Temu.

Zákon zavádí nový systém ekologického hodnocení (tzv. „**eko-skóre**“), který bude zohledňovat dopady výrobků na životní prostředí, včetně emisí, spotřeby zdrojů a recyklovatelnosti. Výrobky s nejhorším skóre budou zatíženy **vyššími EPR poplatky** – od roku 2025 až do výše 5 eur za kus, přičemž do roku 2030 může vzrůst až na 10 eur. Poplatek ovšem nebude smět překročit 50 % maloobchodní ceny výrobku.

Součástí legislativy bude také **zákaz reklamy** pro značky ultra-rychlé módy a sankce pro **influencery**, kteří tyto značky propagují online.

Návrh zákona míří primárně proti čínským platformám jako Shein a Temu. Pro velké evropské hráče jako Zara, H&M nebo Kiabi budou platit mírnější pravidla.

Návrh zákona dále v září 2025 projedná společný výbor Senátu a Národního shromáždění. Návrh má také projít posouzením ze strany Evropské komise z hlediska souladu s právem EU.

[Znění návrhu zákona schválené francouzským Senátem je dostupné zde.](#)

Efektivnější nakládání s údaji z hodnocení chemických látek

Rada a Evropský parlament dosáhly dne 12. 6. 2025 předběžné dohody ohledně přístupu „**jedna látka, jedno posouzení**“, jehož cílem je zefektivnit posuzování chemických látek napříč právními předpisy EU.

Balíček obsahuje tři legislativní návrhy:

- » směrnici o přerozdělení vědeckých a technických úkolů,
- » nařízení zaměřené na posílení spolupráce mezi agenturami Unie v oblasti chemických látek a
- » nařízení o zřízení společné datové platformy týkající se chemických látek.

Přepokládá se vytvoření **společné datové platformy**, kterou bude spravovat agentura Evropská agentura pro chemické látky (ECHA). Na platformě se postupně zpřístupní veškeré informace o chemických látkách shromážděné nebo předložené v rámci přibližně 70 právních předpisů EU.

ECHA bude mít rovněž povinnost zřídit a provozovat databázi zaměřenou na alternativy k chemickým látkám vzbuzujícím obavy – tedy těm, které mohou představovat riziko pro lidské zdraví nebo životní prostředí.

Dále se zohledňuje potřeba zabývat se i novými typy údajů získanými od Evropské agentury pro léčivé přípravky (EMA), a to zejména těmi, které se týkají chemických látek obsažených v lécích.

Tisková zpráva Rady je dostupná zde.

Zjednodušení mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích (CBAM)

Rada a Evropský parlament dosáhly dne 18. 6. 2025 předběžné dohody o jednom z návrhů v rámci prvního balíčku zjednodušujících opatření Omnibus I. Konkrétně se jedná o nařízení, jehož cílem je zjednodušit a posílit fungování unijního mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích (CBAM).

Navrhuje se rozšíření **výjimky de minimis**. Nově budou osvobozeni dovozci, kteří za rok dovezou méně než 50 tun zboží podléhajícího CBAM, čímž se nahradí stávající, přísnější osvobození pro zboží nízké hodnoty. Tato změna by měla významně ulehčit malým podnikům a jednotlivcům, kteří dovážejí jen omezené množství dotčeného zboží. Nové pravidlo zároveň umožní dovozcům pokračovat v dovozu i na začátku roku 2026, a to ještě před jejich registrací do systému CBAM.

Předběžná dohoda rovněž zahrnuje řadu dalších **zjednodušení pro dovozce, jejichž objem zboží přesáhne stanovený limit**. Jedná se například o úpravy týkající se povolovacího postupu, postupů shromažďování údajů, výpočtu obsažených emisí, pravidel pro ověřování emisí, výpočtu finanční odpovědnosti deklarantů pro CBAM v roce dovozu a nároku deklarantů pro CBAM na ceny uhlíku zaplacené ve třetích zemích, kde se zboží vyrábí.

Předběžnou dohodu nyní musí formálně schválit Rada i Evropský parlament. Očekává se, že k oficiálnímu přijetí dojde v září 2025.

Tisková zpráva Rady je dostupná zde.

Střet veřejného zájmu na výrobě energie z OZE a veřejného zájmu na ochraně památkových hodnot

Nejvyšší správní soud se v rozsudku ze dne 20. 6. 2025, č. j. 2 As 149/2024-17, zabýval sporem, v němž správní orgány posoudily jako nepřípustný záměr žalobkyně spočívající v **umístění fotovoltaických panelů (FVE)** na střeše objektu, který se nachází na území **Městské památkové rezervace Jihlava**.

Nejvyšší správní soud navázal na svou dřívější judikaturu, že **výroba energie z obnovitelných zdrojů** směřuje k vyšší míře ochrany životního prostředí, což lze v současném stavu poznání považovat v obecné rovině za **veřejný zájem**. Umístění střešní FVE tedy není pouze zájmem soukromým.

Proti tomu ale v projednávané věci stál **veřejný zájem na ochraně památkových hodnot**, protože umístění střešní FVE by mohlo narušit střešní krajinu a charakteristický pohledový ráz městské památkové rezervace.

Nejvyšší správní soud vyslovil závěr, že kolizi těchto dvou veřejných zájmů je nutno řešit případ od případu. Tedy **ani jeden z těchto dvou veřejných zájmů nemůže mít vždy (bez dalšího) přednost**.

Nejvyšší správní soud zároveň shledal přiměřenými úvahy správních orgánů o tom, že FVE by neměla být povolována **na střeších (plochách), které se pohledově uplatňují především z veřejných prostranství, a dále na architektonicky cenných objektech** spoluvytvářejících hodnoty historického prostředí.

[Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 6. 2025, č. j. 2 As 149/2024-17, je dostupný zde.](#)

Výuka práva památkové péče a archeologie

Katedra práva životního prostředí Právnické fakulty Univerzity Karlovy začne od příštího akademického roku vyučovat jako nový povinně volitelný předmět **Právo památkové péče a archeologie**. Garantem předmětu je **Prof. JUDr. Milan Damohorský, DrSc.**

Právo památkové péče a archeologie je poměrně novou, zajímavou a prakticky potřebnou oblastí práva, která zajišťuje ochranu kulturního a archeologického dědictví. Cílem předmětu je seznámit studenty s významem práva památkové péče a archeologie a jeho souvislostmi – historickými, mezinárodními, evropskými, hmotněprávními, procesními, organizačními a dalšími. Studenti získají základní znalosti o právním rámci památkové péče a archeologie v České republice a o jeho konkrétních institutech a nástrojích. Důraz bude kladen na porozumění role práva při ochraně kulturního a archeologického dědictví.

V rámci výuky bude pozornost věnována nejprve základnímu kontextu a nejdůležitějším principům práva památkové péče a archeologie, a to také ve vazbě na další právní odvětví. Na to naváže výklad o konkrétních nástrojích a institutech, které se zde uplatňují, např. prohlašování kulturních památek,

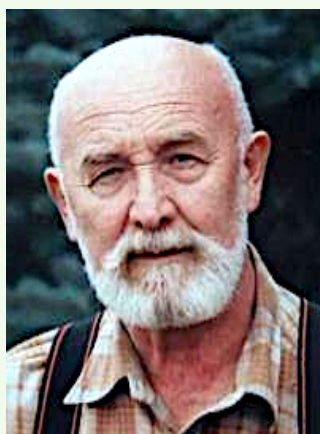
ochrana a užívání kulturních památek a nakládání s nimi, územní památková ochrana, práva a povinnosti vlastníků, obnova a restaurování kulturních památek, ochrana kulturních památek při stavební a jiné činnosti, archeologické výzkumy a nálezy, organizace a procesní aspekty státní památkové péče, odpovědnost na úseku státní památkové péče (trestní, správní, občanskoprávní). Ve výuce studenti získají znalosti o ochraně kulturních památek hmotných i nehmotných, o jejich specifických a odlišnostech. Předmět má mezioborový charakter a souvisí s různými odvětvími práva, jako je právo životního prostředí, správní právo, ústavní právo, trestní právo, nebo občanské právo.

Společenská rubrika

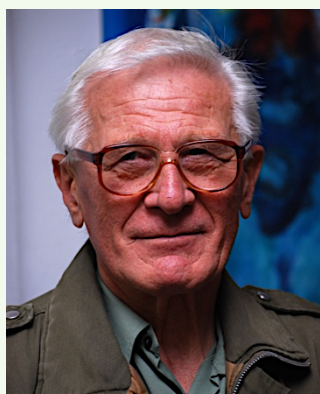

Vzpomínáme

Ing. Josef Vágner, CSc. – 30 let od úmrtí (3. října 1916-23. února 1995) – byl českým lesníkem a později ředitelem zoologické zahrady ve Dvoře Králové nad Labem, kterou přetvořil na známé africké Safari. Podnikl několik velkých odchytových výprav do Afriky v 70. a 80. letech a dovezl odtud do Evropy stovky velkých afrických zvířat. Ačkoliv byl některými kritizován, vytvořil dílo, které žije a je populární dosud.

Zdroj fotografie: Zoo Dvůr Králové

Dne 8. května 2025 zemřel **Miloš Zapletal** zvaný **Zet**, významný český skaut, pedagog, autor literatury pro mládež a překladatel. Jeho nejvýznamnějším dílem je legendární mnohosvazková Velká encyklopedie her, která byla později přeložena do několika jazyků.

Zdroj fotografie: Wikipedie

99 let Sira Davida Attenborougha

Legendární britský přírodovědec, dokumentarista a hlas několika generací milovníků přírody **Sir David Attenborough** oslavil 8. května 2025 své 99. narozeniny. Attenborough je považován za jednu z nejvýznamnějších postav v oblasti popularizace přírodních věd. Jeho rozsáhlá dokumentární tvorba pro BBC, včetně sérií jako *Life on Earth*, *Planet Earth* nebo *Our Planet*, zásadně ovlivnila veřejné povědomí o ochraně přírody a klimatické krizi.

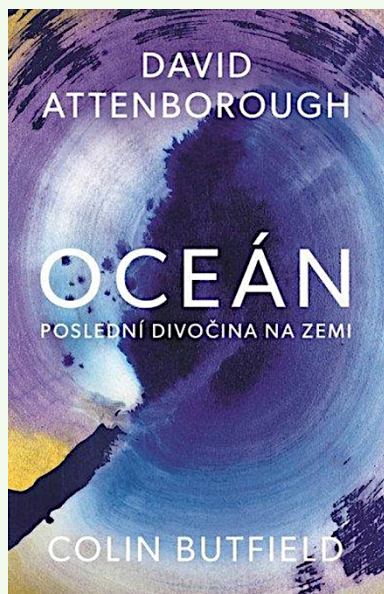
Zdroj fotografie: BBC

Literatura

Oceán: Poslední divočina na Zemi

ATTENBOROUGH, David – BUTFIELD, Colin. *Oceán: Poslední divočina na zemi*. Praha: Práh, 2025.

Poslední autorský titul legendárního přírodovědce. Kniha, která vznikala téměř sto let. Vychází v den 99. narozenin sira Davida Attenborougha.

„Mám to štěstí, že žiji už bezmála sto let. Během této doby jsme se toho o oceánu dozvěděli víc než v jakékoliv jiné fázi lidských dějin. Oceánografie odhalila přírodní divy, které si chlapec ve 30. letech minulého století nedovedl ani představit... a změnili jsme světový oceán natolik, že se v příštích 100 letech staneme buď svědky masového vymírání jeho života, nebo velkolepého zotavení.

Já se už nedozvím, jak tento příběh skončí. Poté, co jsem strávil celý život objevováním naší planety, zůstávám ale přesvědčený, že čím více lidí bude přírodě rozumět a nacházet v ní potěšení, tím větší máme naději, že zachráníme ji i sebe samé.“

[Více informací najdete zde.](#)

Zákon o odpadech: Praktický komentář

JAKL, Štěpán – BEJČKOVÁ, Pavla – PETRMICHL, Václav – ŽÁKOVÁ, Tereza – HORÁK, Miroslav – HLOUŠEK, Filip – LANČOVÁ, Andrea – HORÁČEK, Zdeněk. *Zákon o odpadech: Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2025.

Publikace představuje dlouho očekávaný ucelený komentář k zákonu č. 541/2020 Sb., který je zásadní pro oblast odpadového hospodářství. Kniha se věnuje rozmanitým aspektům zákona, včetně jeho částí o poplatcích za ukládání odpadů, právní odpovědnosti a přeshraniční přepravě odpadu.

Publikace nabízí podrobné vysvětlení hierarchie odpadového hospodářství a jeho aplikace v praxi, přičemž se dotýká klíčových pojmů jako je nebezpečný odpad, třídění a recyklace.

Autoři poskytují přehled legislativních požadavků pro provozovatele zařízení určených pro nakládání s odpady a věnují se problematice odpadů ze zdravotní a veterinární péče.

Kniha je koncipována tak, aby byla přínosem nejen pro právníky, ale pro každého, kdo se pohybuje v oblasti odpadového práva a regulací nakládání s odpady. Autorský kolektiv tvoří zástupci státní správy – gestoři předpisu z Ministerstva životního prostředí, dále experti z řad advokátů a praktici.

[Více informací naleznete zde.](#)

Činnost Společnosti

Noví členové Společnosti

Členy Společnosti se nově stali:

- » Mgr. Sára Vartová,
- » Mgr. Martin Kopecký,
- » Mgr. Beáta Sabolová, LL.M.,
- » Mgr. Jakub Mehl,
- » Mgr. Kateřina Smolová,
- » Mgr. Michal Spáčil,
- » Mgr. Aneta Kalivodová.

Přejeme jim, ať se jim ve Společnosti líbí, a doufáme, že se na její činnosti budou podílet.

Aktuální stav naší členské základny je tím **90 členů** (89 řádných členů – fyzických osob a 1 člen čestný).

Přijímání dalších členů

Česká společnost pro právo životního prostředí je otevřena přijímání nových členů.

Členem Společnosti se podle stanov může stát fyzická osoba, která dosáhla věku 18 let, je plně svéprávná a bezúhonná, má vysokoškolské vzdělání v rámci magisterského studijního programu v oblasti práva získané studiem na vysoké škole v České republice (splnění této podmínky lze prominout) a vykonává činnost přímo nebo nepřímo související s právem životního prostředí.

Získávání nových členů je více než žádoucí. Čím více nás bude, tím více činnosti bude naše Společnost moci vyvíjet. Prosíme pomáhejte nám nacházet nové zájemce o právo životního prostředí a ekologii. Děkujeme.

[Členská přihláška je dostupná zde.](#) Vyplněnou přihlášku lze zaslat e-mailem k rukám předsedy Společnosti, Prof. Damohorského (damohors@prf.cuni.cz).

Tento Zpravodaj je informačním listem České společnosti pro právo životního prostředí pro její členy a sympatizanty.

Vydavatel:

Česká společnost pro právo životního prostředí,

IČO: 708 50 321,

se sídlem náměstí Curieových 901/7, Staré Město, 110 00 Praha 1,

zapsaná ve spolkovém rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl L, vložka 11036.

Toto číslo připravili:

- » Prof. JUDr. Milan Damohorský, DrSc.,
- » JUDr. Jakub Kanický,
- » JUDr. Piero Orlandin, LL.M.

Příspěvky, informace, zprávy a sdělení jsou vítány. Kontaktní adresa: damohors@prf.cuni.cz.

Uzávěrka dalšího čísla: 31. srpna 2025.